

Transparency International Sverige
STRATEGI FÖR 2016-2020

Antagen 2016-02-25

1. Inledning

Transparency International Sverige (TI Sverige) är en oberoende ideell organisation som tillsammans med ytterligare ett hundratal nationella avdelningar världen över ingår i det globala nätverket Transparency International.

TI Sveriges status som oberoende organisation, medborgardrivet initiativ och del av en världsomspännande rörelse är styrkor som vi månar om att förvalta och utveckla.

TI Sverige bedriver en bred informationsverksamhet och opinionsbildning för att sprida kunskap om korruptionens skadliga verkningar och verkar för ökad transparens i såväl offentlig som privat sektor.

TI Sveriges definition av korruption är att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egens eller annans vinning. Korruption fördjupar fattigdomen i världen, undergräver demokratin och skyddet av mänskliga rättigheter, skadar handel och hindrar investeringar, äventyrar god samhällsstyrning, minskar förtroendet för samhällets institutioner och för marknadsekonomin. Korruption i alla former måste därför bekämpas.

2. Om TI Sveriges Strategiska Plan

Vår strategiska plan utgör ramverket för vår verksamhet 2016-2020. Den bygger på och stödjer Transparency Internationals globala strategi¹ men har anpassats för att fokusera på de särskilda utmaningar och förhållandena som Sverige står inför vad gäller innebär risker för korruption.

Ambitionen med vår strategiska plan är att den främst ska vara ett verktyg för att skapa ökad genomslagskraft för vårt arbete och stärka TI Sverige som organisation. Syftet är att strategin ska hjälpa oss att prioritera, samordna och fokusera kraft och resurser på gemensamma mål. Strategin beskriver vad vi som organisation vill uppnå för att stärka transparens och bekämpa korruption.

Planen har utarbetats av TI Sveriges styrelse gemensamt vid två olika workshops och även presenterats vid en medlemsträff där föreningens medlemmar har getts möjlighet att påverka den slutliga utformningen.

3. Kontexten för vårt arbete

Ett långsiktigt skydd mot korruption bygger på starka institutioner och samhällets motståndskraft mot korruption. Sveriges motståndskraft är dock inte så stark som många vill tro. Nyckelinstitutioner kan inte garanterat stå emot korruption. I en omfattande alleuropeisk studie² där tolv svenska institutioner undersöktes på djupet³ är det endast riksdagens

---

¹ Strategy 2015. Transparency International. The Global Coalition Against Corruption; Together Against Corruption. DRAFT Strategy 2020. Transparency International.

² National Integrity System Assessment - European National Integrity System Project, 2012

³ Motståndskraft, oberoende, integritet – kan det svenska samhället stå emot korruption? European National Integrity Study, 2011

ombudsmän (JO) som får full poäng. Sett ur ett europeiskt perspektiv får Sverige relativt höga poäng i studien. Men den pekar på brister inom den offentliga sektorn, vilken är av central betydelse i det svenska samhället. Mätningar visar att svenskar upplever, i högre utsträckning än medborgare i andra nordiska länder, att den offentliga sektorn är korrumpierad. Föreställningen är måhända större än verkligheten, men medborgarnas förtroende påverkar tilliten i ett samhälle.

Korrupsionsbekämpning har generellt för låg prioritet inom den offentliga sektorn. Det saknas ett helhetsgrepp och ingen har ett samlat ansvar för t.ex. de viktiga förebyggande frågorna och en nationellt sammanhållen antikorrupsionsstrategi. Avsaknaden av en instans som bär huvudmannaskapet för att sprida kunskap om korrupsion är också ett problem. Samtidigt har de successiva förändringarna i offentlig sektor med ökade och komplicerade upphandlingar skapat nya riskzoner för korrupsion. Än viktigare blir helhetsgreppet och huvudmannaskapet i och med regeringens arbete och redovisning av Hållbarhetsmålen, med speciellt fokus på Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen.

På kommunal nivå bör en mer oberoende revision införas och en större distans mellan granskare och granskad skapas. På myndighetsnivå är de förebyggande centrala åtgärderna mot korrupsion bristfälliga, vilket bl.a. lyfts i Riksrevisionens (2013) och Statskontorets (2015) rapporter. Erforderliga riskanalyser och rutiner för hantering av korrupsionsmisstankar efterlyses.

Inom den privata sektorn uppmärksammas frågor om korrupsion i större utsträckning än tidigare. Det saknas en stark lagstiftning, med kännbara sanktioner, och en utbredd kunskap om och förståelse för konsekvenserna av korrupta handlingar. Vidare saknas det ännu ett fullgott skydd för de som vågar stå emot och rapportera oegentligheter.

Även inom den ideella sektorn bör korrupsionsfrågorna lyftas.

Andra viktiga frågor som vi ständigt följer är också:

- Tillämpning och skyddet av offentlighetsprincipen - ett av de viktigaste skydden mot korrupsion och oegentligheter,
- Sveriges effektiva tillämpning av internationella antikorrupsionskonventioner och nationella regelverk,
- Intressekonflikter och transparens vid offentliga utnämningar,
- Övergångsregler och behovet av karantänsregler vid övergång från höga poster i offentlig tjänst till andra sektorer,
- Politiska partiers finansiering, samt
- Lobbying

Att bekämpa korrupsion är en strategisk fråga för vår framtid. Sunt förnuft, goda avsikter och god moral utgör inte ett tillräckligt skydd. Som Robert Schuman uttryckte det; ”utan människor görs ingenting men utan institutioner kommer inget att bestå”. Det svenska samhällets motståndskraft mot korrupsion är beroende av vårt engagemang men inte minst våra institutioners styrka och motståndskraft.

4. Strategisk inriktning

Våra grundläggande värderingar och visionära mål följer de globala värderingar och mål formulerade av den internationella organisationen. Vi har valt att anpassa "mission"⁴ till att tydligare stöda vårt preventiva arbete för att öka transparensen och minska korrruptionen i Sverige.

"Transparency International is a global movement with one **vision**: a world in which government, business, civil society and the daily lives of people are free of corruption. Through more than 100 chapters worldwide and an international secretariat in Berlin, we are leading the fight against corruption to turn this vision into reality."

"Our global **core values** are transparency, accountability, integrity, solidarity, courage, justice and democracy."

Vårt **uppdrag** ("mission") är att förebygga korrruption genom att främja öppenhet, ansvarsutkrävande och integritet på alla nivåer inom alla samhällssektorer.

4.1 Fokusområden

Med ursprung i TI:s internationella strategi för 2016-2020 kommer vi att fokusera på nedan angivna områden. De två första områdena speglar vår externa och utåtriktade verksamhet, medan det tredje området avser att stöda det interna och verksamhetsutvecklande arbetet.

1. Individer i samverkan

- Vi vill inspirera människor och stärka ledare inom privat och offentlig sektor, samt ideell sektor att engagera sig i arbetet för transparens och antikorrruption.
- Vi vill främja god antikorrceptionspraxis i företag, offentlig förvaltning och inom ideell sektor.
- Vi strävar efter att förbättra skyddet för de som har modet att avslöja och tala om korrruption.
- Vi vill samarbeta med forsknings- och utbildningsinstitutioner för att utbilda framtida ledare, och främja forskning, om antikorrruption.

2. Starka institutioner och regelefterlevnad

- Vi vill påverka beslutsfattare att prioritera preventiva antikorrceptionsåtgärder och att vidta åtgärder för bättre samordning av myndigheternas antikorrceptionsengagemang.
- Vi vill stärka systemet för kommunal revision. Vi vill även lyfta de bristande rutiner som finns inom intern kontroll och offentlig upphandling.
- Vi vill belysa problemet med att kommuner inte alltid följer domslut vid överklagade upphandlingar.
- Vi vill arbeta för transparens i utnämningar av högre tjänster inom statsförvaltningen.
- Vi vill verka för transparens i finansieringen av politiska partier.

---

⁴ "Our Mission is to stop corruption and promote transparency, accountability and integrity at all levels and across all sectors of society." Transparency International

- Vi vill verka för regler, på främst riksdagsnivå, för transparent lobbying.
- Vi vill verka för införande av karensregler.

3. En stark TI Sverige-organisation

- Vi vill intensifiera våra ansträngningar att mobilisera mänskliga och ekonomiska resurser för att effektivt genomföra våra strategier och handlingsplaner.
- Vi vill fortsätta arbetet med att utveckla och förstärka vår organisation genom ett kontinuerligt lärande, i form av regelbunden granskning av vårt arbete och utvärdering av vår effektivitet.

5. Mål

Våra mål beskriver de konkreta förändringar eller förbättringar vi strävar efter inom våra tre fokusområden. Vi kommer att kontinuerligt mäta och följa upp om vi uppnår målen med hjälp av indikatorer. För varje mål finns det en detaljerad handlingsplan för att skapa verklig och varaktig förändring.

5.1. Individer i samverkan

- Mål 1: Ökad kunskap om hur korruption kan förebyggas i organisationer (ex. företag, myndigheter och ideell sektor).
- Mål 2: Ökad uppmärksamhet kring vikten av förstärkt skydd för visselblåsare.
- Mål 3: Verka för att antikorrupcion ska bli en integrerad del av akademisk grundutbildning.

5.2. Starka institutioner och regelefterlevnad

- Mål 4: Verka för att regeringen tar fram en samlad nationell antikorrupcionspolicy.
- Mål 5: Krav på oberoende kommunala revisioner.
- Mål 6: Regelefterlevnad vid offentlig upphandling.
- Mål 7: Transparens för bidrag till politiska partier och valkandidater genom rättslig reglering.
- Mål 8: Transparens i tillsättning av höga offentliga tjänster.
- Mål 9: Verka för regler för transparent lobbying av riksdagsledamöter.
- Mål 10: Krav på efterlevnad i kommuner för domstolsavgöranden.
- Mål 11: Verka för införande av karensregler vid övergång från offentlig till privat sektor.

5.3. En stark TI Sverige-organisation

- Mål 12: Ökad rekrytering och mobilisering av medlemmar - individuella och juridiska
- Mål 13: Stärkt finansieringsbas.
- Mål 14: Utvecklat nätverk med samarbetspartners (inkl. andra nationella avdelningar inom TI-nätverket).

Förutom de fokusområden som nämns i ovan målformuleringar kommer vi att fortsättningsvis, som del av den löpande operativa verksamheten, följa upp Sveriges implementering av relevanta antikorrupcionskonventioner, granska och följa nationell och

internationell antikorrupsionslagstiftning, yttra synpunkter på relevanta utredningar och betänkanden, hålla löpande kontakt med TI:s internationella sekretariat, samt informera om utredningar och studier framtagna av det internationella sekretariatet.

Implementeringen av ovan nämnda mål som gäller 2016-2020 kommer att ske succesivt. Vi kommer närmast att fokusera på mål. 1 och 13.

Den finansiella grunden är avgörande för omfattningen av implementeringen.

Transparency International guiding principles

1. As coalition-builders, we will work cooperatively with all individuals and groups, with for-profit and not-for-profit corporations and organisations, and with governments and international bodies committed to the fight against corruption, subject only to the policies and priorities set by our governing bodies.
2. We undertake to be open, honest and accountable in our relationships with everyone we work with, and with each other.
3. We will be democratic, politically non-partisan and non-sectarian in our work.
4. We will condemn bribery and corruption vigorously wherever it has been reliably identified.
5. The positions we take will be based on sound, objective and professional analysis and high standards of research.
6. We will only accept funding that does not compromise our ability to address issues freely, thoroughly and objectively.
7. We will provide accurate and timely reports of our activities to our stakeholders.
8. We will respect and encourage respect for fundamental human rights and freedom.
9. We are committed to building, working with and working through chapters worldwide.
10. We will strive for balanced and diverse representation on our governing bodies.
11. As one global movement, we stand in solidarity with each other and we will not act in ways that may adversely affect other chapters or the Transparency International movement as a whole.

Transparency International Sverige
Linnégatan 14
114 47 STOCKHOLM
www.transparency-se.org
Org.nr. 802420-1363
Bankgiro: 5858-3519